

DİSKALKULİ BELİRTİLERİ KONTROL LİSTESİ

Yaş'a Göre Erken Fark Etme Rehberi

 Nasıl Kullanılır? Çocuğunuzun veya öğrencinizin yaş grubuna uygun bölümü seçin. Gözlemlediğiniz belirtileri işaretleyin. **Bir yaş grubunda 4-5 veya daha fazla belirti varsa**, bir uzmanla görüşmeniz önerilir.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMİ (3-6 Yaş)

Sayma ve Sayı Algısı

- Nesneleri sayarken sayı atlar veya aynı sayıyı tekrar söyler (örn: 1, 2, 4, 4, 6...)
- 3-4 tane nesneye bakıp kaç tane olduğunu söyleyemez (Saymadan anlık bilme becerisi zayıftır), her seferinde tek tek sayması gerekir
- Saydığı nesnelerin toplamını söyleyemez ("Kaç tane var?" sorusuna en son söylediği sayıyı değil, rastgele bir sayı söyler)
- "Hangisi daha çok?" veya "Hangisi daha az?" sorularında sürekli hata yapar
- Yaşitları 10'a kadar sayarken, o hâlâ 5'te takılır veya karıştırır

Rakam Tanıma

- Rakamları (1, 2, 3...) gösterip "Bu kaç?" diye sorduğunuzda tanıyamaz
- Rakam ile miktarı eşleştiremez (3 rakamını görüp 3 nesne koyamaz)
- "Üç elma ver" gibi basit yönergeleri yerine getirmekte zorlanır

Günlük Yaşam

- Kaç yaşında olduğunu parmaklarıyla göstermekte zorlanır
- Sayı içeren şarkı ve tekerlemeleri öğrenmekte güçlük çeker
- "Birinci, ikinci, üçüncü" gibi sıralama kavramlarını anlamaz

İLKOKUL DÖNEMİ (1-4. Sınıf / 6-10 Yaş)

Toplama ve Çıkarma

- Basit toplama işlemlerinde (5+3 gibi) hâlâ parmak kullanır, yaşitları bırakmışken
- Toplama yaparken her seferinde 1'den başlayarak sayar (5+3 için "1,2,3,4,5...6,7,8" der)
- Temel toplama sonuçlarını (3+4=7, 6+2=8 gibi) bir türlü ezberleyemez, her seferinde hesaplar
- Çıkarma işleminin mantığını kavrayamaz, toplama ile karıştırır

Çarpma ve Bölme

- Çarpım tablosunu öğrenmekte ciddi güçlük çeker, 2'ler ve 5'ler dışında ezberlemekte zorlanır
- Çarpma işlemi için sürekli parmakla veya toplaya toplaya hesap yapar
- Bölme işleminin ne anlama geldiğini kavrayamaz

Sayı Sistemi

- 21 ile 12'yi karıştırır (on iki yerine yirmi bir yazar veya tam tersi)
- Basamak değerini anlamakta zorlanır (52'deki 5'in 50 değerinde olduğunu kavrayamaz)
- Eldeli toplama ve onluk bozma gerektiren çıkarmada sürekli hata yapar

Günlük Yaşam ve Uygulama

- Analog saati (akrep-yelkovan) okumada güçlük yaşar
- Bozuk paraları tanır ama toplam değeri hesaplamada zorlanır
- Sözel problemlerde hangi işlemi yapacağına karar vermekte güçlük yaşar

Bellek ve Hız

- Öğrendiği işlem kurallarını kısa sürede unuttur
- Matematik görevlerini yaparken sınıf arkadaşlarından çok daha fazla zaman harcar

Temel Becerilerde Devam Eden Sorunlar

- Çarpım tablosunu hâlâ tam olarak bilmez, basit çarpma için bile hesap makinesi kullanır
- Basit hesaplamalar için (15+8, 100-35 gibi) hesap makinesine ihtiyaç duyar
- Yaklaşık sonuç tahmin edemez ("48×12 yaklaşık kaç eder?" sorusuna cevap veremez)

İleri Matematik Konuları

- Kesirlerle işlem yapamaz ($1/2 + 1/4 = ?$ hesaplayamaz)
- Kesir, ondalık sayı ve yüzde arasında dönüşüm yapamaz ($0,5 = 1/2 = \%50$ olduğunu kavrayamaz)
- Negatif sayılarla işlem yaparken sürekli işaret hatası yapar
- Formülleri ezberler ama hangi durumda kullanacağını bilemez

Günlük Yaşam

- İndirim hesabı yapamaz ("%30 indirimli fiyat ne olur?" sorusuna cevap veremez)
- Yemek tarifindeki malzeme miktarını yarıya indirme veya ikiye katlama yapamaz
- Bir işin ne kadar süreceğini tahmin edemez

Duygusal Belirtiler

- Matematik dersinde veya sınavında aşırı kaygı ve stres yaşar
- Matematik içeren durumlardan kaçınır, "Ben yapamam" der
- Matematik gerektiren ders veya meslek seçimlerinden uzak durur

YETİŞKİNLİK DÖNEMİ (18 Yaş ve Üzeri)

Para ve Alışveriş

- Para üstünün doğru olup olmadığını kontrol edemez, bu yüzden hep kartla ödeme yapar
- Alışverişte hangi ürünün daha hesaplı olduğunu karşılaştıramaz
- Aylık gelir-gider hesabı yapamaz, bütçe oluşturmada sorun yaşar

Zaman Yönetimi

- Bir işin ne kadar süreceğini tahmin edemez, bu yüzden sık sık geç kalır
- Analog saatten kaçınır, sadece dijital saat kullanır

İş ve Meslek

- Sayı içeren işlerden kaçınmış, matematik gerektirmeyen meslek seçmiştir
- İş yerinde sayısal raporları anlamakta zorlanır
- Ölçüm gerektiren işlerde (mutfak, el işi, tamirat) sık sık hata yapar

Başa Çıkma Yolları

- En basit hesap için bile telefon hesap makinesine başvurur
- Sayısal durumlarda sürekli başkalarından yardım ister
- Sayı içeren sosyal durumlardan kaçınır (hesap bölüşme, bahşiş hesaplama vb.)

Duygusal Etkiler

- Matematik gerektiren durumlarda utanç veya kaygı hisseder
- Çocukluktan kalan "aptal" veya "tembel" etiketinin etkisini hâlâ taşır

⚠ ÖNEMLİ: Bu liste bir tanı aracı değildir. Farkındalık oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır. Birçok belirti gözlemliyorsanız, kesin değerlendirme için **bir uzmana** başvurmanız önerilir.